

Статья в журнале «Родная природа»

Статья «Марафон на ашчаднасць» об учащихся нашего колледжа в научно-популярном журнале «Родная природа» (октябрь 2023)

Родная природа

10
2023

грамадска-палітычны, навукова-папулярны часопіс

6+

РАСПЛЕСКАЛА
ОСЕНЬ КРАСКИ

ЮНЫ
НАТУРАЛИСТ

№ 10 (115)

рапшу-
майёй
льная

ілася
рэння
шня-

знач-
тано-
однае,
бало-
годам
А гэта
лікаю
голькі
троду.
!

умае-

и экс-
нікау,
тобоў
тто са
нфра-
зм на
хаяць.
такую
жэсак.

Для тысяч прыхільнікаў ашчаднага выкарыстания прыродных багаццяў у Беларусі гэтая восень пачалася з падрыхтоўкі да ўдзелу ў XVII Рэспубліканскім конкурсе «Энергамарафон». Яго сутнасць у папулярызаванні каштоўнасцяў энергаэфектыўнасці сярод старэйшага і маладога пакаленняў, а таксама ў пашырэнні паспяховага досведу навучальных установ у галіне энергазберажэння.

КОНКУРС

МАРАФОН НА АШЧАДНАСЦЬ

Уладзімір САКОВІЧ

Фота з архіва Магілёўскага электратэхнічнага каледжа

Арганізатарамі агульнанациональнага спаборніцтва выступаюць Дэпартамент па энергаэфектыўнасці Дзяржаўнага камітета па стандартызацыі Беларусі і Міністэрства адукацыі Беларусі. Пералік магчымых удзельнікаў даволі шырокі. Ён ахоплівае

як выхаванцаў дзіцячых садкоў, навучэнцаў школ і каледжаў, так і іх настаўнікаў, выхавальнікаў.

Рэспубліканскі конкурс «Энергамарафон» праводзіцца з 2016 года. Сёлета да ўжо традыцыйных намінацый, такіх як «Праект практычных мерапрыемстваў

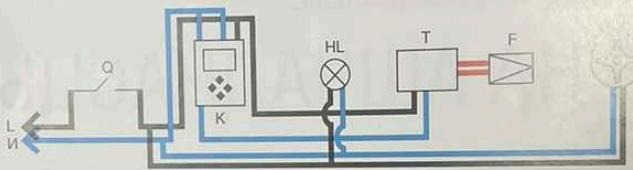
на энергазберажэнні, энергаэфектыўнасці і аднаўляльной энергіі», «Культурна-відовішчныя мерапрыемства па пропагандзе эфектыўнага і рацыянальнага выкарыстания энергарэурсаў», «Мастацкая праца па пропагандзе эфектыўнага і рацыянальнага выкарыстания энергарэурсаў» і «Сістэма адукацыйнага працэсу і інфармацыйна-прагандыстычнай работы ў сферы энергазберажэння ва ўстанове адукацыі», дадалі яшчэ дзве — «Гейміфікацыя ў энергазберажэнні» і «Найлепшы педагогічны працаўнік па арганізацыі працы па выхаванні культуры рэурса- і энергазберажэння ў навучэнцаў». Намеснік начальніка ўпраўлення прававой, кадравай і арганізацыйнай працы Департамента па энергаэфектыўнасці Алена ПАШЭВІЧ паведаміла, што «Гейміфікацыя ў энергазберажэнні» разлічана на дадатковую папулярызацыю конкурсу сярод падліткаў і ўключае трох паднамінацый: «Дыдактычная гульня», «Настольная гульня» і «Камп'ютарная гульня». Работы павінны быць упершыню распрацаванымі і аўтарскімі.

Аднак галоўнай намінацыяй заслужана лічыцца «Праект прак-

Мікіта КАЛІСТРАТАЎ (справа) з кандыдынеграм «Белкамфорта»

Кастрычнік 2023

Q – выключальнік, K – рэле часу, HL – бактэрыйдная лямпа,
L – фаза, N – нуль, T – павышальны трансформатор,
F – выпраменьвальны генератора азону, M – вентылятар

Схема падключэння складовых элементаў кандыцыянеры «БЕЛКАМФОРТ+»

тычных мерапрыемстваў па энергаберажні, энергафектыўнасці і аднаўляльнай энергіі». Летась перамогу ў ёй здобыў **Мікіта КАЛІСТРАТАЎ**, наўчэнен Магілёўскага электратэхнічнага каледжа, з распрацоўкай кандыцыянеры «Белкамфорт+», якую магчымы называць адной з найбольш практика-арыентаваных за ўсю гісторыю спаборніцтва. Ахалоджванне паветра дасягаецца за кошт цыркуляцыі халоднага паветра і вады ўнутры прылады. Закладзены ў канструкцыю генератар азону дае на выхадзе яго кантрэнтрацыю $0,15 \text{ mg/m}^3$ – як пасля наўянніцы. Мініяцюрнасць і вымягчната форма кандыцыянеры дазваляюць усталяваць яго як на сцене ўнутры памяшкання, так і ў вентыляцыйнай шахце. Кіраванне ажыццяўлешчае праз смартфон при дапамозе вайфай-рэле.

Таннісць тэхнічнага ўваставлення (сабекошт – 620 руб.) і пінаке энергаснажыванне (173 Вт – у чатыры разы менш, чым у пра- мысловых аналогаў) праекта вы-

клікае настолькі высокую зацікаўленасць, што Дзіцячы фонд ААН выдаў грант на яго распрацоўку, па выніках якой каледж падаў заявку на патэнт у «Белнафтсервіс».

Яшчэ адно цікавае вынаходніцтва леташняга конкурсу – зарынок зэлік «Паўэр Банк», створаны наўчэнцам Палескага аграрнага каледжа **Паўлам КЯЦКОМ**. Гэтая прылада дае магчымасць зарядзіць смартфон без разеткі – яна вырабляе электрычнасць за кошт руху чалавека пры дапамозе ўбудаваных у куты сядзення дынамічных генератораў. Дадзеная распрацоўка заняла 3-е месца.

Традыцыйная намінацыя «Энергамарафону» ўключае культурна-відовічныя мерапрыемствы, такія як песні і сцэничныя выступленні. Асобная намінацыя прысвячана мастацкім творам і разглядае ёсць журы ў давлю паднамінацыях «Відзаролік» і «Улётка, плакат, малюнак». Урэчыце, на конкурсе прынята ацэніваць ад-

кацыйны працэс і інфармацыйна-прагнанісцкую працу ў наукоўчальных установах.

Як заўважыла Алена Пашэвіч, спаборніцтва штогод прыцігвае звыш 2500 удзельнікаў з усёй краіны. Летась кандысанты прадстаўлялі амаль 500 наукоўчальных установ. Ужо адзін гэты факт даўляе звярнуць увагу шырэйшай грамадскасці на распрацоўку практычных заходаў у галіне энергаашчаднасці ў побыце, а таксама на развіццё метадаў экалагічнай асветы.

Адборачная частка спаборніцтва звычайна ладзіцца з каstryчнікам 2023 па студзень 2024 года. У гэты час на абласным і сталічным узроўнях управлінні па адукацыі і на глядзе за рацыяналным выкарыстаннем паліўна-энергетычных рэсурсаў прымаюць творы праз аргамітэты «Энергамарафону». Пры гэтым конкурсная праца можа быць асацыяціравана з супольнай. Навучэнцам як непаўнолетнім у якасці кіраўніка сваёй працы варта пазначыць прадстаўніка з кола педагогаў ці бацькоў. Акрамя таго, патрэбна прыкладці заявку, у якой пазначаецца намінацыя і назва наукоўчай установы.

Заключная частка конкурсу пройдзе з лютага па красавік 2024 года. Узнагароджанне праможаў на распубліканскім узроўні па чарзе адбываецца ў кожнай вобласці Беларусі. На гэты раз цырымонія плануецца ў Гомелі. Призёры, якія зоймуть 1-3 месцы, атрымлюць дыпломы Дэпартамента па энергафектыўнасці. Пасля вызначэння праможаў пройдзе распубліканская выставка конкурсных прац.

Агульная працягласьць спаборніцтва амаль супадае з наукоўчым годам, што дазваляе сотням задзейнічаных установ адукцыі прысцягнуць багата дзіўчат і юнацоў да экалагічнай асветы з практычнымі вынікамі. Павелічэнне колыкасці намінаций, магчымасць добраў нагодай для пашырэння ўзроставага складу ўдзельнікаў, а высокі ўзровень распрацоўк прыбераў заласць тон для здаровай канкуренцы наступных пакаленняў экавынаходнікаў. ■